നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി.ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവ്വഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

ലക്ഷ്മിഭായ് ചന്ദരഗി ബി ഉം മറ്റൊരാളും

v.

കർണാടക സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും

(റിട്ട് ഹർജി [ക്രിമിനൽ] നമ്പർ. 359/2020)

2021 ഫെബ്രുവരി 08

[ജസ്റ്റിസ് സഞ്ജയ് കിഷൻ കൗൾ , ജസ്റ്റിസ് ഹൃഷികേശ് റോയി]

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന: അനുച്ഛേദം 21 – ജീവിത പങ്കാളിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള അവകാശം - ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയെ (മകളെ) കാണാനില്ലെന്ന് കാണിച്ച് പിതാവ് മുർഗോഡ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പരാതി നൽകി, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു - അന്വേഷണത്തിൽ, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി തന്റെ മാതാപിതാക്കളെ അറിയിക്കാതെ, ഹുബ്ബള്ളിയിൽ നിന്ന് ഡൽഹിയിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യുകയും, അവിടെ വെച്ച് രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും ചെയ്തതായി കണ്ടെത്തി - തുടർന്ന് അവർ ഉത്തർപ്രദേശിൽ ഒരുമിച്ച് താമസിച്ചു - ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി തന്റെ വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് വാട്ട്സ്ആപ്പ് വഴി മാതാപിതാക്കൾക്ക് അയച്ചു - അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ വിവരം അറിയിച്ചു - മാതാപിതാക്കളിൽ നിന്നുള്ള ഭീഷണി കാരണം മുർഗോഡ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ നേരിട്ട് ഹാജരാകാൻ കഴിയില്ലെന്ന് യുവതി അറിയിച്ചെങ്കിലും, മൊഴി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനായി

പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ഹാജരാകണമെന്ന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ നിർബന്ധം പിടിച്ചു - ഹർജിക്കാർ സംരക്ഷണം ആവശ്യപ്പെട്ട് അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിയെ സമീപിച്ചെങ്കിലും, ഒരു മാസമായിട്ടും കേസ് ലിസ്റ്റ് ചെയ്തില്ല - അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള റിട്ട് ഹർജി - വിധി : ഇരു കക്ഷികളും നല്ല വിദ്യാഭ്യാസം ഉള്ളവരും, പ്രായപൂർത്തിയായവരും, ഹിന്ദു മതത്തിൽപ്പെട്ടവരും ആണ് - ജാതിക്കും സമുദായത്തിനും വലിയ പ്രാധാന്യമുണ്ടായിരുന്ന മുൻകാല സാമൂഹിക സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ചുകൊണ്ട്, വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള യുവതീയുവാക്കൾ സ്വന്തം ജീവിത പങ്കാളികളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു - ഇതാണ് മുന്നോട്ടുള്ള വഴി - മുർഗോഡ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത എഫ്.ഐ.ആർ. പ്രകാരമുള്ള എല്ലാ നടപടികളും കോടതി റദ്ദാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ഹർജി തീർപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് കോടതി

വിധിച്ചു : 1.1 അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന് രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ താമസസ്ഥലം വരെ പോകാമെങ്കിൽ, കർണ്ണാടകയിലെ പ്രാദേശിക പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വരാൻ ഹർജിക്കാരെ നിർബന്ധിക്കുന്നതിന് പകരം, ഹർജിക്കാർ താമസിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് വച്ച് തന്നെ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മൊഴി രേഖപ്പെടുത്താമായിരുന്നു. അത് മാത്രമല്ല, രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെതിരെ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മാതാപിതാക്കൾ ഒരു കള്ളക്കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നും, അത് രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ അറസ്റ്റിന് കാരണമാകുമെന്നുമുള്ള ഭീഷണി ഉപയോഗിച്ച് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വന്ന് മൊഴി നൽകാൻ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയെ നിർബന്ധിക്കാനും അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചു. അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ഇത്തരം നടപടിയെ കോടതി ശക്തമായി അപലപിക്കുന്നു. [ഖണ്ഡിക 7]

1.2 ഇരു കക്ഷികളും നല്ല വിദ്യാഭ്യാസം ഉള്ളവരാണ്. ഇരുവരും പ്രായപൂർത്തിയായവരും ഹിന്ദു മതത്തിൽപ്പെട്ടവരും ആണെങ്കിലും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മാതാപിതാക്കളുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് എതിർപ്പുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ, രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ മാതാപിതാക്കൾക്ക് ഇരുവരുടെയും വിവാഹത്തിന് സമ്മതമായിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള യുവതീയുവാക്കൾ അവരുടെ ജീവിത പങ്കാളികളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്, ജാതിക്കും സമുദായത്തിനും വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകിയിരുന്ന മുൻകാല സാമൂഹിക മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഒരു വ്യതിചലനമാണ്. ഇത്തരം മിശ്രവിവാഹങ്ങളിലൂടെ ജാതി-സമുദായ സ്പർദ്ധകൾ കുറയാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഒരുപക്ഷേ ഇതായിരിക്കാം മുന്നോട്ടുള്ള വഴി. എന്നാൽ, അതിനിടയിൽ ഈ യുവജനങ്ങൾ മുതിർന്നവരിൽ നിന്ന് ഭീഷണികൾ നേരിടുന്നു, അത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ കോടതികൾ ഇവരുടെ സഹായത്തിന് എത്തിച്ചേരുന്നുണ്ട്. ഈ കേസിന്റെ വസ്തുതകൾ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, പരാതി അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിൽ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കൂടുതൽ ഉത്തരവാദിത്തത്തോടെ പെരുമാറുകയും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മൊഴി രേഖപ്പെടുത്താൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലേക്ക് വരാൻ രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെതിരെ നടപടിയെടുക്കുമെന്ന് അവരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നതിന് പകരം, താൻ വീട്ടിൽ വരാമെന്നും മൊഴി രേഖപ്പെടുത്താമെന്നും അറിയിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആവശ്യമായി വരില്ലായിരുന്നു. പോലീസ് അധികാരികൾ നിലവിലെ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കൗൺസിലിംഗ് നൽകുന്നതിനു പുറമേ, ഇത്തരം കേസുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഒരു പരിശീലന പരിപാടി ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. ഇത്തരം സെൻസിറ്റീവായ കേസുകൾ എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യണം

എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചില മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും പരിശീലന പരിപാടികളും രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് അടുത്ത എട്ട് ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽ പോലീസ് അധികാരികൾ നടപടിയെടുക്കുമെന്ന് കോടതി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. കർണ്ണാടകയിലെ ബെളഗാവി ജില്ലയിലെ മുർഗോഡ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത എഫ്.ഐ.ആർ പ്രകാരമുള്ള എല്ലാ നടപടികളും റദ്ദാക്കിയിരിക്കുന്നു. [ഖണ്ഡികകൾ 8,9,12-14]

ശക്തി വാഹിനി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (2018) 7 എസ്.സി.സി 192: [2018] 3 എസ്.സി.ആർ 770; ആശാ രഞ്ജൻ v. ബീഹാർ സംസ്ഥാനം (2017)4 എസ്.സി.സി 397: [2017] 1 എസ്.സി.ആർ 945; ഷഫിൻ ജഹാൻ v. അശോകൻ കെ എം ഉം മറ്റുള്ളവരും (2018) 16 എസ്.സി.സി 408; ലതാ സിംഗ് v. യു.പി.സംസ്ഥാനം (2006) 5 എസ്.സി.സി 475: [2006] 3 സപ്ലിമെന്റുകൾ. എസ്.സി.ആർ 350; കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (2017) 10 എസ്.സി.സി 1: [2017] 10 SCR 569- ആശ്രയിച്ചു.

കേസ് നിയമ സൂചിക

[2018] 3 SCR 770	**ആശ്രയിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 10**
[2017] 1 SCR 945	**ആശ്രയിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 11**
[2006] 3 Suppl. SCR 350	**ആശ്രയിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 11**
[2017] 10 SCR 569	**ആശ്രയിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 11**

അസ്സൽ അധികാരിത : റിട്ട് ഹർജി (ക്രിമിനൽ) നമ്പർ 359/2020

(ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം.)

പ്രഭാത് കുമാർ റായ്, കാമേശ്വർ നാഥ് മിശ്ര, മിസ്. സ്മൃതി സിംഗ്, ക്രിസ്റ്റഫർ ബി ഡിസൂസ, ശുഭ്രാൻഷു പാധി, ആശിഷ് യാദവ്, രക്ഷിത് ജെയിൻ, വിശാൽ ബൻഷാൽ, അങ്കിത് ഗോയൽ, സച്ചിൻ ശർമ്മ, എന്നിവർ കക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി ഹാജരായി.

കോടതിയുടെ വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത്

ജസ്റ്റിസ് സഞ്ജയ് കിഷൻ കൗൾ

റൂൾ.

1. കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകരുടെ വാദം കോടതി കേട്ടു.

2.ബെളഗാവി ജില്ലയിലെ സവദത്തി താലൂക്കിലുള്ള മുർഗോഡ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ശ്രീ. ബസപ്പ ചന്ദരഗി ഒരു പരാതി നൽകി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകളും ഈ ഹർജിയിലെ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുമായ ശ്രീമതി. ലക്ഷ്മിബായി ചന്ദരഗിയെ 2020 ഒക്ടോബർ 14 മുതൽ കാണാനില്ലെന്നാണ് പരാതിയിൽ പറഞ്ഞിരുന്നത്. ഈ പരാതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, കാണാതായ വ്യക്തിയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള എഫ്.ഐ.ആർ. നമ്പർ 226/2020 രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും, അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കാണാതായ യുവതിയുടെ മാതാപിതാക്കളുടെയും ബന്ധുക്കളുടെയും മൊഴി രേഖപ്പെടുത്തുകയും കോൾ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തു. കോൾ വിവരങ്ങളിൽ നിന്ന്, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി,

രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനായ ശ്രീ. സന്തോഷ് സിംഗ് യാദവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു എന്ന് വ്യക്തമായി. അന്വേഷണത്തിനിടെ, ഒന്നാം ഹർജിക്കാരി തന്റെ മാതാപിതാക്കളെ അറിയിക്കാതെ, ഹുബ്ബള്ളിയിൽ നിന്ന് ബാംഗ്ലൂരിലേക്കും തുടർന്ന് ബാംഗ്ലൂരിൽ നിന്ന് ഡൽഹിയിലേക്കും വിമാനത്തിൽ യാത്ര ചെയ്യുകയും അവിടെവെച്ച് രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും ചെയ്തു എന്ന് കണ്ടെത്തി. 2020 ഒക്ടോബർ 15-ന്, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി തന്റെ വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് വാട്ട്സ്ആപ്പ് വഴി മാതാപിതാക്കൾക്ക് അയയ്ക്കുകയും രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനുമായുള്ള വിവാഹ വിവരം വെളിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ വിവരങ്ങൾ അറിയുന്നതിനായി അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഗാസിയാബാദിലേക്ക് പോയി എന്നും, രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ വീട്ടിലെത്തിയപ്പോൾ തങ്ങൾക്ക് ഹർജിക്കാരുടെ വിവരങ്ങൾ അറിയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാപിതാക്കൾ മറുപടി നൽകിയെന്നുമാണ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വാദം. എങ്കിലും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥനുമായി സംസാരിക്കുകയും, താൻ രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെ വിവാഹം കഴിച്ചു എന്നും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം താമസിക്കുകയാണെന്നും അറിയിച്ചു. എന്നാൽ, കേസ് അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനായി മൊഴി രേഖപ്പെടുത്താൻ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി മുർഗോഡ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ നേരിട്ട് ഹാജരാകണമെന്ന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ നിർബന്ധിച്ചു. ഒന്നാം ഹർജിക്കാരി അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന് കത്തെഴുതി, താൻ വിവാഹിതയാണെന്നും മാതാപിതാക്കളിൽ നിന്ന് ഭീഷണിയുള്ളതിനാൽ പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ഹാജരാകാൻ കഴിയില്ലെന്നും അറിയിച്ചു. എങ്കിലും, അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കേസ് അവസാനിപ്പിച്ചില്ല.

3. മേൽപ്പറഞ്ഞ സാഹചര്യങ്ങളിലാണ്, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം ഈ ഹർജി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടത്. ഹർജിക്കാരന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി കർണ്ണാടകയിൽ നിന്നുള്ളയാളായിരിക്കെ, രണ്ടാം ഹർജിക്കാരനോടൊപ്പം ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്ത് താമസിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അധികാരപരിധി സംബന്ധിച്ച സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം ഇവിടെ ഉയർന്നു വരുന്നുണ്ട്. ഹർജിക്കാരുടെ വാദം അനുസരിച്ച്, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ അമ്മാവൻ അവരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങൾക്കും കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കും സംരക്ഷണം ആവശ്യപ്പെട്ട് 2020 ഒക്ടോബർ 19-ന് ഹർജിക്കാർ അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിയെ സമീപിച്ചെങ്കിലും, ഏകദേശം ഒരു മാസത്തോളം ആയിട്ടും അടിയന്തിരമായി വാദം കേൾക്കുന്നതിനായി ഈ വിഷയം പരിഗണിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല.

4. ഹർജിക്കാർ, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയും പോലീസും തമ്മിൽ നടന്ന സംഭാഷണത്തിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. അതിൽ, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി കർണ്ണാടകയിലേക്ക് തിരികെ വരണമെന്ന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ ആവശ്യപ്രകാരം തങ്ങൾ (പോലീസ്) ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ അടുത്തേക്ക് വരികയും രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെതിരെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയതിന് കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുമെന്ന് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പറയുന്നു.

5. കന്നഡ ഭാഷയിലായിരുന്ന, പേജ് 'D' മുതൽ പേജ് 'H' വരെയുള്ള സംഭാഷണ പകർപ്പിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ കോടതി പരിശോധിച്ചു. അതിൽ, ഒന്നാമത്തെ

ഹർജിക്കാരി തനിക്ക് സുരക്ഷാ ഭീഷണി ഉണ്ടെന്ന കാര്യം പറയുന്നുണ്ട്. കേസ് അവസാനിപ്പിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വന്ന് തന്റെ മൊഴി രേഖപ്പെടുത്തണമെന്ന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മാത്രമല്ല, വീട്ടിൽ നിന്ന് സാധനങ്ങൾ മോഷ്ടിച്ചു എന്ന് കാണിച്ച് ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിക്കെതിരെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ കേസ് ഫയൽ ചെയ്തേക്കാം എന്നും, അങ്ങനെ ഒരു എഫ്.ഐ.ആർ. ഫയൽ ചെയ്താൽ അത് രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെതിരാവുമെന്നും അദ്ദേഹത്തെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യേണ്ടി വരികയും, അത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജോലിയെ ബാധിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നും അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പറയുന്നു.

6. അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഒരു ഘട്ടത്തിലും ഹർജിക്കാരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല എന്ന് എതിർ സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളുമായി മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ഒരു തരത്തിലും യോജിക്കുന്നില്ല.

7.വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിക്കുകയും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുമായി സംസാരിക്കുകയും, താൻ രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെ വിവാഹം കഴിച്ചു എന്നും, ഭീഷണി ഭയന്ന് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലേക്ക് വരാൻ കഴിയില്ലെന്നും അവർ വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്ത സാഹചര്യത്തിൽ, പോലീസ് അധികാരികളുടെ അല്ലെങ്കിൽ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ഇത്തരം പ്രവർത്തികൾ ആ പദവിയ്ക്ക് ചേർന്നതല്ല. അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന് രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ താമസസ്ഥലം വരെ പോകാമെങ്കിൽ, കർണ്ണാടകയിലെ പ്രാദേശിക പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വരാൻ ഹർജിക്കാരെ നിർബന്ധിക്കുന്നതിന് പകരം,

ഹർജിക്കാർ താമസിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് വച്ച് തന്നെ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മൊഴി രേഖപ്പെടുത്താമായിരുന്നു. അത് മാത്രമല്ല, രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെതിരെ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മാതാപിതാക്കൾ ഒരു കള്ളക്കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നും, അത് രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ അറസ്റ്റിന് കാരണമാകുമെന്നുമുള്ള ഭീഷണി ഉപയോഗിച്ച് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വന്ന് മൊഴി നൽകാൻ ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയെ നിർബന്ധിക്കാനും അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചു. അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ഇത്തരം നടപടിയെ കോടതി ശക്തമായി അപലപിക്കുന്നു. ഇത്തരം കേസുകൾ എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യണമെന്ന് സംബന്ധിച്ച് ആ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ കൗൺസിലിങ്ങിന് അയക്കേണ്ടതാണ്.

8. ഇരു കക്ഷികളും നല്ല വിദ്യാഭ്യാസം ഉള്ളവരാണ്. രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരൻ തിരുച്ചിറപ്പള്ളി എൻ.ഐ.ടി. ൽ നിന്ന് എം.ടെക്. ബിരുദം നേടിയ വ്യക്തിയാണ്. ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയായ ഭാര്യ, എം.എ., ബി.എഡ്. ബിരുദധാരിയാണ്. കർണ്ണാടകയിലെ ബെളഗാവിയിലുള്ള ജെയിൻ കോളേജ് ഓഫ് എഞ്ചിനീയറിംഗിൽ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസറായി രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന് നിയമനം ലഭിച്ചിരുന്നു. ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരി ബൈൽഹൊങ്കലിലെ കെ.എൽ.ഇ.എസ്. (കർണ്ണാടക ലിംഗായത്ത് എഡ്യൂക്കേഷൻ സൊസൈറ്റി) പ്രീ-യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജിൽ ലക്ചററായിരുന്നു. ഈ ജോലിക്കിടയിലാണ് അവർ പരസ്പരം ഇഷ്ടത്തിലായത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഇരുവരും പ്രായപൂർത്തിയായവരും ഹിന്ദു മതത്തിൽപ്പെട്ടവരും ആണെങ്കിലും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മാതാപിതാക്കളുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന്

എതിർപ്പുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ, രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരന്റെ മാതാപിതാക്കൾക്ക് ഇരുവരുടെയും വിവാഹത്തിന് സമ്മതമായിരുന്നു.

9. വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള യുവതീയുവാക്കൾ അവരുടെ ജീവിത പങ്കാളികളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്, ജാതിക്കും സമുദായത്തിനും വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകിയിരുന്ന മുൻകാല സാമൂഹിക സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഒരു വ്യതിചലനമാണ്. ഇത്തരം മിശ്രവിവാഹങ്ങളിലൂടെ ജാതി-സമുദായ സ്പർദ്ധകൾ കുറയാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഒരുപക്ഷേ ഇതായിരിക്കാം മുന്നോട്ടുള്ള വഴി. എന്നാൽ, അതിനിടയിൽ ഈ യുവജനങ്ങൾ മുതിർന്നവരിൽ നിന്ന് ഭീഷണികൾ നേരിടുന്നു, അത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ കോടതികൾ ഇവരുടെ സഹായത്തിന് എത്തിച്ചേരുന്നുണ്ട്.

10. രണ്ട് പ്രായപൂർത്തിയായ വ്യക്തികൾ വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെടാൻ തീരുമാനിച്ചാൽ, അതിന് കുടുംബത്തിന്റെയോ, സമുദായത്തിന്റെയോ, ഗോത്രത്തിന്റെയോ സമ്മതം ആവശ്യമില്ല എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്ന ഈ കോടതിയുടെ മുൻ വിധിന്യായങ്ങളാൽ കോടതിയുടെ ഈ കാഴ്ചപ്പാട് ബലപ്പെടുന്നു. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ അവരുടെ സമ്മതത്തിന് പരമമായ പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതുണ്ട്[1]. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ഒരു വ്യക്തിയുടെ ഇഷ്ടം അല്ലെങ്കിൽ താല്പര്യം എന്നത് അയാളുടെ അന്തസ്സിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമാണ് എന്നും, അത് നഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ അയാളുടെ അന്തസ്സാണ് ഇല്ലാതാവുന്നതെന്നും നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തിയുടെ അത്തരമൊരു ഇഷ്ടമോ അവകാശമോ താല്പര്യമോ ഒന്നും, ഏതെങ്കിലും "ജാതി അല്ലെങ്കിൽ വർഗ്ഗ ചിന്തകൾക്ക്"[2] അധീനപ്പെടാൻ പാടില്ല"

1 ശക്തി വാഹിനി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (2018) 7 scc 192

2 ആശാ രഞ്ജൻ വി. ബീഹാർ സംസ്ഥാനം (2017) 4 scc 397

11. സമൂഹം ഒരു സുപ്രധാനമായ പരിവർത്തന ഘട്ടത്തിലൂടെയാണ്[3] കടന്നുപോകുന്നതെന്ന് ഷഹിൻ ജഹാൻ v. അശോകൻ കെ എം ഉം മറ്റുള്ളവരും[4] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ഒരു വിവാഹ ബന്ധത്തിൽ പങ്കാളികൾക്കിടയിലെ സ്നേഹം അല്ലെങ്കിൽ അടുപ്പം അവരുടെ സ്വകാര്യതയാണ്, അത് ലംഘിക്കാനാവാത്തതാണ്. ഇതിൽ വിശ്വാസപരമായ കാര്യങ്ങൾക്ക് പോലും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സ്വാധീനമേ ഉണ്ടാകൂ. ഇഷ്ടമുള്ള വ്യക്തിയെ വിവാഹം ചെയ്യാനുള്ള അവകാശം ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 21-ന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ, ജസ്റ്റിസ് കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ[5] എന്ന കേസിലെ ഒമ്പത് അംഗ ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിന്യായവും പ്രസക്തമാണ്. അതിൽ, കുടുംബപരവും വിവാഹപരവുമായ കാര്യങ്ങളിൽ ഒരു വ്യക്തിയുടെ സ്വയംഭരണാവകാശം എന്നത് വ്യക്തിയുടെ അന്തസ്സിന് അവിഭാജ്യമാണ് എന്ന് വിലയിരുത്തിയിരുന്നു.

12. ഈ കേസിന്റെ വസ്തുതകൾ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, പരാതി അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിൽ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കൂടുതൽ ഉത്തരവാദിത്തത്തോടെ പെരുമാറുകയും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മൊഴി രേഖപ്പെടുത്താൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലേക്ക് വരാൻ രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനെതിരെ നടപടിയെടുക്കുമെന്ന് അവരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നതിന് പകരം, താൻ വീട്ടിൽ വരാമെന്നും മൊഴി രേഖപ്പെടുത്താമെന്നും അറിയിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ

3 ലതാ സിംഗ് v. യു.പി സംസ്ഥാനം (2006) 5 scc 475

4 (2018) 16 SCC 408

5 (2017) 10 SCC 1

ആവശ്യമായി വരില്ലായിരുന്നു.

13. പോലീസ് അധികാരികൾ നിലവിലെ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കൗൺസിലിംഗ് നൽകുന്നതിനു പുറമേ, ഇത്തരം കേസുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഒരു പരിശീലന പരിപാടി ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. ഇത്തരം സെൻസിറ്റീവായ കേസുകൾ എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യണം എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചില മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും പരിശീലന പരിപാടികളും രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് അടുത്ത എട്ട് ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽ പോലീസ് അധികാരികൾ നടപടിയെടുക്കുമെന്ന് കോടതി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

14. നിലവിലെ കേസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഹർജിക്കാർ ഈ ഹർജി ഫയൽ ചെയ്ത സാഹചര്യത്തിൽ, കൂടുതലായി ഒരു മൊഴി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അതിനാൽ, കർണ്ണാടകയിലെ ബെളഗാവി ജില്ലയിലെ മുർഗോഡ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ 15.10.2020 ൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത എഫ്.ഐ.ആർ. നമ്പർ 226/2020 പ്രകാരമുള്ള എല്ലാ നടപടികളും റദ്ദാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുടെ മാതാപിതാക്കൾ ഈ വിവാഹം അംഗീകരിക്കാനുള്ള സന്മനസ്സ് കാണിക്കുമെന്നും, ഒന്നാമത്തെ ഹർജിക്കാരിയുമായി മാത്രമല്ല രണ്ടാമത്തെ ഹർജിക്കാരനുമായും ബന്ധം പുനഃസ്ഥാപിക്കുമെന്നും കോടതി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, അതാണ് മുന്നോട്ടുള്ള ഏക വഴി. ജാതിയുടെയും സമുദായത്തിന്റെയും പേരിൽ മകളെയും മരുമകനെയും അകറ്റി നിർത്തുന്നത് ഒട്ടും അഭികാമ്യമായ ഒരു സാമൂഹിക മര്യാദയല്ല. ഡോ. ബി.ആർ. അംബേദ്കറിന്റെ വാക്കുകളിൽ, "ജാതിയുടെ ഉന്മൂലനം:

"മിശ്ര വിവാഹമാണ് ഇതിനുള്ള യഥാർത്ഥ പ്രതിവിധി എന്ന് എനിക്ക് ബോധ്യമുണ്ട്. രക്തബന്ധം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രമേ സ്വന്തമെന്ന തോന്നൽ ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ. ഈ ബോധ്യം ഉണ്ടാവാതെ, ജാതി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഭിന്നിപ്പിന്റെ വികാരം,അതായത്,അന്യോന്യം അപരിചിതർ ആണെന്ന തോന്നൽ ഇല്ലാതാകില്ല. മറ്റേതെങ്കിലും ബന്ധങ്ങളാൽ സമൂഹം ഇതിനകം നന്നായി കെട്ടിപ്പടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, വിവാഹം ജീവിതത്തിലെ ഒരു സാധാരണ സംഭവമാണ്. എന്നാൽ, ഛിന്നഭിന്നമായ ഒരു സമൂഹത്തിൽ മനുഷ്യരെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ശക്തി എന്ന നിലയിൽ വിവാഹം ഒരു അടിയന്തിര ആവശ്യമായി മാറുന്നു. ജാതിയെ തകർക്കാനുള്ള യഥാർത്ഥ പ്രതിവിധി മിശ്ര വിവാഹമാണ്. മറ്റൊന്നും ജാതിയെ ഇല്ലാതാക്കുന്ന ലായകമായി ഉപകരിക്കില്ല."

15. ഭാവിയിലേക്കുള്ള ചില പ്രതീക്ഷകളോടെ, മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഈ റിട്ട് ഹർജി തീർപ്പാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ദിവ്യ പാണ്ഡെ ഹർജി തീർപ്പാക്കി.